

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

XIV. Proti desetim dojde mi poročilo, da treba pokopati nekega vojaka, ki je nesrečno v silovitej Bosni utonil. Podam se torej s častnikom, ki je imel danes v taboru nadzorstvo, na kraj, kjer je počival nesrečnik. Daleč tam za Žepčami na visokem peskovitem obrežju ležal je revež. Dva tovarša sta ga položila na dolga 2 hloda in zakrila z zelenimi jelšnimi vejicami. In spremljali smo ga nas četvorica čez njive in travnike, čez strm in grm do ledine, na kateri so že stali 4 majhni križci v blagi spomin tu počivajočim boriteljem za častno zmago sv. križa nad mohamedanskim polumesencem. Milo se nam je pri srcu storilo, ko smo molili za dušo ranjkega in njegovih 4 tovaršev, naj bi mirno počivali, če tudi v tujej zemlji, daleč od svojih ljubih. Veselo iznenadil pa me je danes proti mraku mladi kat. duhovnik fra Mato Baljić, rojen Sarajevčan, župni pomočnik na Osovi, dobri 2 uri zunaj Žepeč v hribih. Ko primaha k mojemu vozu, veli rekoč: Eto me fratra, katoliškega sveštenika! ker sem slišal, da se v taboru nahaja vojniški duhovnik, došel sem nalašč v Žepče, da ga vidim in mu morebiti kako reč oskrbim. Kako se torej imaš, dragi brate? Nikako, sežem v besedo, ker manjka še za slabo životarenje mnogo reči, kaj bi še le rekel, za dobro življenje? Ta britka tožba je čestitega brata tako privzdignila, da mi je v kratkem času preskrbel 20 jajc po 3 za $\frac{1}{2}$ kr. in 2 piščeti po 50 kr. Sedaj mi je bilo še le moči, cesarjev rojstni dan prav štimano obhajati z nekaterimi drugimi gospodi, ki so bili v goste povabljeni. Kručali smo ravno pri slastnej pojedini, ko pripeljejo slavonski vozniki od Vrauduka mnogo oslavljenih, bolnih in ranjenih pešcev, kateri so nam dali dovolj posla noter do trdne noči. Najrevnejši so bili v bolnišnico djani prenočevati, da se drugega jutra rano zopet odpeljejo. Leopold Steindl od štajerskega polka Belgier je spotoma umrl. Tudi nekateri drugi so bili na pol mrtvi, da se geniti niso mogli. Sporna vročina in vsled te neugasljiva žeja, zraven pa še glad, so jih največ omanili. Pogled na te trpine in pa neko ne ravno tolažljivo poročilo sta nam bila popolnoma ogrenila veselje, ki nas je bilo čez dan kolikor toliko navdajalo. Došel je namreč o zdrava Mariji urnega pota v tabor nek krščanski Bošnjak z novico, da se turčini nicoj na boj pripravljajo. Le tje gor v hribe pogledjte, rekel je poveljniku taborskemu, kazaj z desnico na desno obrežje Bosnino, in zapazili boste, kako se neprijatelj zbira od vseh strani! In res! videti je bilo, kako se je Žepčanom v hribe mudilo. Četa za četo je dirjala v šumo. Nenavadno gibanje je na-

stalo v onem delu mesta, ki leži na desnem bregu obilne Bosne. Poveljnik je takoj ukazal, da se kanonirji in pešaki postavijo na kraj, od koder bi bilo slučajno pričakovati napada. Štiri kanone so namerili proti mestu naravnost na mošeje, da bi pri prvem puku iz turške puške vse upepelili. Brzo je bilo vse uredjeno in za vse mogoče slučaje za silo poskrbljeno. Ob osmih zadonele so po taboru trompete, kakor da bi se podali vsi po navadi h počitku; to pa za to, da bi nas sovražnik tem preje zgrabil, misleč, da uže dobro spimo. A spanje naše je bilo le zajčje. Se vé, kdo bi mogel o takih razmerah mirno oči zatisniti, ko je povsod brušč in trušč, strah in trepet, jeza in nevolja, da si mnogokrat brez potrebe, kakor tudi to noč. Zvedeli nismo, kaj je turčine preplašilo, da niso izvršili svojih namer. Znali smo le to, da imajo grozen strah pred kanoni. Kedar začnejo ti divjaki svinčnato zraje po nasprotnikih sipati, nij ga turčina junaka, ki bi ne smuknil izza grma in bežal, da so mu pete na potu. Vrh tega so bili še 4 odlični mohamedani v trdnjavi zaprti, katerim se je napovedalo, da bodo brez odloka ob glavo djani kakor hitro se pripeti kako nasilstvo od njihovih rojakov. V noči smo le to opazovati zamogli, kako so si iz višin znamenja dajali z ognjenimi hlodi, s katerimi so po zraku krilili, vzdigovaje jih sedaj navzgor, sedaj nazdol. Ker se nam nicoj ničesar nij prigodilo neljubega, prespali smo prihodnje noči tem mirneje, ker je bilo upati, da vstaši nimajo dovolj moči, niti dovolj poguma, napasti našo gnezdo.

(Dalje prih.)

Smešničar 13. Bila je natakara. Pivci so jo zvali Mimo. Nekokrat je morala Mima v sodnijo. Tukaj jo sodnik po svojej uradniškej navadi vpraša: kaj vam je ime? Mima se pa začne smejati in reče: pač smešno, da me g. sodnik tako izprašujejo, saj me dobro poznajo; še snoči so mi večkrat djali: Mima, prinesi no še 1 liter.

Razne stvari.

(Novince za regim. Hartung) odbirali bodete 2 komisiji. Prva bo poslovala za Slov. Gradec in Mahrenberg (623 mladenčev je pozvanih) dne 2. 3. 4. in 5. aprila; Šoštanj (272) dne 7. 8. aprila; Gornji grad (338) dne 15. in 16. aprila; Vransko (224) dne 18. in 19. aprila; za okolico celjsko in Laško (1141) dne 21. 22. 23. 24. 25. 26. in 28. aprila, mesto celjsko (36) dne 29. aprila; Brežice in Sevnico (587) dne 1. 2. in 3. maja; Rogatec (325) dne 9. in 10. maja; Šmarija (441) dne 12. 13. in 14. maja, Konjice (588) dne 15. 16. in 17. maja, Slov. Bistrica (391) dne 19. 20. in 21. maja. Druga komisija za okolico mariborsko in sv. Lenart (1322) dne 1. 2. 3. 4. 5. in 8. aprila, za mesto (79) dne 9. aprila, in (1084) dne 15. 16. 17. 18. 19. in 21. aprila;